

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Ügyintéző:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos elektronikus úton (e-mail) panaszt terjesztett elő a vele szemben fogatosított rendőri intézkedések alkalmazása miatt. A Panaszos kérte, hogy kifogásait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos panaszában előadta, hogy *-n * óra körüli időben barátaival sétált a * felé. A * útszakaszon két civil ruhás rendőr állt eléjük azzal, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve a városban. Kérdésükre, hogy mi ennek az oka, csak azt a választ „hajtogatták”, hogy „fokozott rendőri ellenőrzés” van elrendelve. Elkérték a személyi igazolványaikat, majd hívták a egyenruhás rendőröket, akik mindenkinél ruházatátvizsgálást hajtottak végre, de ennek az okát nem közölték. Később közölték csak, hogy a „fekete egységes ruházat” volt az intézkedés indoka, de ez a megállapítás a Panaszos szerint nem állja meg a helyét, mivel ugyan többen voltak feketében, de az nem volt egységes.

A Panaszos társaságában lévő hölgyekkel érdekesen jártak el a rendőrök, ugyanis nem hagyták, hogy ők maguk pakoljanak ki a táskáikból. Ezek után a telefonjaikat akarták elkérni azért, hogy az IMEI számaikat megnézhessék, amit – a Panaszos szerint – csak bűncselekmény gyanúja miatt vehettek volna el. A kialakult körülmények miatt – nem önkéntesen – a Panaszos és társasága beleegyezett az IMEI számok közlésébe. A Panaszos szerint indokolatlanul hosszú ideig korlátozták a mozgásszabadságukban, kb. egy órai „vegzálás” után engedték őket továbbmenni.

A további „rendőri jogsértések és atrocitások” elkerülése érdekében a társaság nem folytatta tovább közösen az útját. A Panaszos másodmagával indult el. Majd ismét eléjük vágott az előbbieken említett két civil ruhás rendőr, és ismételten személyi igazolványt kértek igazoltatás céljából. Az intézkedéssel kapcsolatos kérdésre továbbra is az volt a válasz, hogy „fokozott ellenőrzés” van elrendelve. Ismételten egyenruhás rendőröket hívtak és ismételten ruházatátvizsgálás és telefonjaik IMEI számainak az ellenőrzése történt. Az intézkedők figyelmét külön fel kellett hívni arra, hogy a hölgyek átvizsgálásához hívjanak hölgy rendőrt. Az intézkedés itt kb. 45 percig tartott.

Az intézkedés végeztével a Panaszos és a társasága betért egy vendéglátó helyiségbe. A civil ruhás rendőrök a túloldalról figyelték őket. A „hűsítő” elfogyasztását követően tovább indultak, amely során mindvégig a rendőrök „kíséretében” voltak.

A * kereszteződésében a rendőrök intézkedése kezdődött előlről, de ekkor már a Panaszos és társasága is kérte, hogy készüljön „kamera felvétel” az intézkedésről. Az intézkedés itt is kb. 45 percig tartott.

A Panaszos megjegyezte, hogy mindhárom intézkedést ugyanaz a rendőr kezdeményezte.

A Panaszos azt állította, hogy a közterületen tartózkodása előtt és alatt jogszabályokba ütköző cselekményt nem követett el, ezért az igazoltatását „zaklatásként” élte meg. Az intézkedő rendőrök egyik alkalommal sem közölték a Panaszossal, hogy jogszabályokba ütköző szabálysértést, vagy bűncselekmény követett volna el, ezért a személyi adatainak ismeretlen

okból és célból történő rögzítését jogsértőnek tartja. A Panaszos nem kapott tájékoztatást arról, hogy „milyen jogalappal” készítettek róla videofelvételt, ugyanis ehhez nem kérték a hozzájárulását.

A Panaszos – panasza szerint – a vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat kifogásolta:

- három alkalommal történt igazoltatását;
- három alkalommal történt ruházatátvizsgálását;
- adatainak rögzítését;
- telefonjának ellenőrzését;
- képfelvétel készítését.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrök a Panaszos első alkalommal történt intézkedését kellő jogalap birtokában kezdeményezték, ezért nem sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Panasztestület megállapította, hogy az első intézkedés vonatkozásában az igazoltatás és a ruházatátvizsgálás nem sértette a Panaszos személyes adatok védelméhez, valamint az emberi méltósághoz való jogát. A Panaszos személyes adatainak RK lapon történő adatrögzítésével kapcsolatban a Panasztestület arra a megállapításra jutott, hogy a jogszerűen fogatosított igazoltatás során az nem jelentette a Panaszos személyes adatai védelméhez fűződő jogának a megsértését. A Panasztestület meglátása szerint nem megállapítható, hogy a rendőrségi felvétel-készítés indokolatlan lett volna, így az – megfelelő jogalap birtokában – nem sértette a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogát. A Panasztestület szerint a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a szolgálati fellépéssel összefüggésben nem állapítható meg. A Panasztestület a második intézkedés vonatkozásában arra a megállapításra jutott, hogy a Panaszos intézkedés alá vonása, időleges visszatartása annak érdekében, hogy a Panaszos ne veszélyeztesse egy békés rendezvény lebonyolítását, nem sérti a Panaszos személyi szabadságát és tisztességes eljáráshoz való jogát.

A Panasztestület ugyanakkor megállapította, hogy a harmadik intézkedés megkezdése sértette a Panaszos személyi szabadsághoz és tisztességes eljáráshoz való jogát. A Panasztestület álláspontja szerint a harmadik intézkedés eleve alapjogsértő volt.

A Panasztestület megállapította továbbá, hogy a Panaszos másodszeri és harmadszeri igazoltatása, valamint ruházatátvizsgálása sértette a Panaszos alapvető jogát. A Panaszos mobiltelefonja adatainak megismerése és rögzítése jogszerűtlenül történt, ami a Panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatai védelméhez való jogának sérelmét eredményezte.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a panaszbeadvány;
- fokozott ellenőrzés elrendeléséről szóló egyedi utasítás;
- a bejelentett rendezvények rendőri biztosításáról szóló jelentés;
- jelentések;
- átiratok;
- a Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztály tanúkihallgatásról szóló jegyzőkönyvek.

–

III.

A Rendőr-főkapitányság beszerezte az intézkedések helyszínének közelében található térfigyelő kamerák felvételeit, azonban a felvételek a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása szempontjából releváns adatokat, információkat nem tartalmaztak, ezért azokat bizonyítékként az eljárás során nem vettem figyelembe.

A Panaszos panaszában azt állította, hogy a vele szemben harmadik alkalommal végrehajtott intézkedésről a rendőrök képfelvételeket rögzítettek. A Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály jelentése is arról számolt be, hogy a Panaszossal és társaival szemben * órákor foganatosított rendőri intézkedést videokamerával rögzítettek.

A videofelvételek kapcsán a Rendőrkapitányság vezetője átiratában arról adott tájékoztatást, hogy a munkatársai által – az intézkedés helyszínén – rögzített videofelvételeket az Rtv. 42. § (7) bekezdés a) pontja alapján – a rögzítést követő harminc nap elteltével – törölték.

IV.

Jelen közigazgatási hatósági eljárás ügyintézési határideje *-n indult, azonban a tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében *-n a Ket. 26. § (1) bekezdés c) pontja alapján, belföldi jogsegély keretében kerestem meg a Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztály vezetőjét annak érdekében, hogy a vizsgált események kapcsán indult büntetőeljárás alkalmával tett vallomások iratanyagának másolata beszerzésre, majd felhasználásra kerüljön. Ugyancsak a tényállás tisztázása érdekében *-n belföldi jogsegély alapján kerestem meg a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát (a továbbiakban: KEKKH) annak megállapítása céljából, hogy a Panaszost pontosan mikor és mely rendőri szerv munkatársa ellenőrizte az országos nyilvántartásokban. Szintén a tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében *-n végzésben döntöttem az intézkedésben részt vevő 3 fő rendőr idézéséről.

A Ket. 33. § (3) bekezdése értelmében a jogsegélyeljárás időtartama és a tanúk idézéséről szóló döntések (végzések) kézbesítéséig terjedő időtartam nem számít be az ügyintézési határidőbe, így az eljárás befejezésének határideje *-ra módosult.

A Panaszos a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a *-n, elektronikus úton eljuttatott panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő

rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon, illetőleg a hatóság által beszerzett vallomásokon, nyilatkozatokon, illetőleg kimutatásokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

V.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amely előzmények a II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

Az Alapítvány munkatársa *-n bejelentést tett a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó közterületi rendezvényről.

A szervezők az egyeztető tárgyalás alkalmával tájékoztatták a rendőri szerv képviselőjét, hogy a vonulós rendezvény *-n * órai kezdettel a holokauszt emléknapja alkalmából kerül majd megrendezésre. A rendezvényen résztvevők várható létszámát 30.000 főben jelölték meg. A rendezvény várható befejező időpontjának a * órát jelölték meg.

A rendőri szerv a rendezvénnyel kapcsolatos bejelentést tudomásul vette és a rendezvény rendőri biztosításának végrehajtása érdekében a rendőri szerv vezetője az Rtv. 30. § (3) bekezdése és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 26. § (1) bekezdése alapján, *-n * órától * óráig a teljes területre fokozott ellenőrzést rendelt el.

A feladat végrehajtásába beosztott rendőri állomány feladata volt figyelemmel kísérni a rendezvényre érkezőket és a helyszínen tartózkodókat, illetve megakadályozni az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek szavatolása érdekében szűrőpróbaszerű igazoltatások, ruházat, csomag és járműátvizsgálás végrehajtása került meghatározásra.

Az elmúlt években kisebb csoportok több alkalommal próbálták megzavarni a rendezvényt, ezért a rendőrség nem zárta ki annak lehetőségét, hogy ez a tárgyévben is megismétlődhet.

* óra körüli időben a vezető utasítást adott az Osztály 3 fő munkatársának, hogy gyalogosan induljanak el a * kereszteződés irányába, ugyanis jelentést (bűnügyi jelzést) kaptak arról, hogy egy 5-6 főből álló csoport a rendezvény irányába tart azzal a feltételezhető szándékkal, hogy megzavarják a rendezvényt.

A csoportról annyi adat állt rendelkezésre, hogy nők és férfiak vegyesen, akik jellemzően fekete ruházatot viselnek. Az utasítás kitért arra, hogy a csoport tagjainak észlelése esetén az elsődleges rendőri intézkedések megkezdését követően a további intézkedések kerüljenek átadásra a csapatszolgálati feladatokba beosztott egyenruhás állománynak.

A polgári ruhát viselő rendőrök a leírásnak megfelelő csoportot a * útszakaszon észlelték, amint azok a * haladtak az * irányába.

A csoport 3 férfiból és 3 nőből állt, akik jellegzetesen sötét színű ruházatot viseltek. A csoport egyes tagjainak fekete színű pólóján az * felirat volt látható és olvasható.

VI.

Az intézkedések jogalapja tekintetében az alábbi megállapításokat teszem:

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 30. § (1), (2) és (3) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”

A Szolgálati Szabályzat 26. § (1) és a (2) bekezdés a), b) és c) pontja szerint:

„(1) A fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

(2) Fokozott ellenőrzés végrehajtását

a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bünyügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató,

b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bünyügyi vagy a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá

c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el.”

A határozat III. részében ismertetett – a rendelkezésre álló bizonyítékokon alapuló – előzmények alapján a sérelmezett intézkedés napján és helyszínén a rendőri szerv vezetője fokozott ellenőrzést rendelt el (Rtv. 30. § (1), (2) és (3) bekezdése, Szolgálati Szabályzat 26. § (1), (2) bekezdés a), b) és c) pontja alapján), tekintettel arra, hogy a kérdéses helyszínen, illetve annak közelében a rendezvény megtartására került sor. A rendőrség rendelkezésére álló információk alapján tartani lehetett attól, hogy ellentétes érzelmi csoportok meg kívánják

zavarni a rendezvényt. A Panaszost és a társaságában lévő személyeket ezek alapján vonták intézkedés alá.

Álláspontom szerint fennállt a gyanú arra vonatkozóan, hogy a csoport – amelynek a Panaszos is tagja volt – provokációra, a rendezvény megzavarására készülhet. A rendőrségnek a rendezvény békés megrendezése, illetőleg a jogellenes cselekmények megelőzése érdekében intézkedési kötelezettsége (Rtv. 13. § (1) bekezdése) keletkezett a Panaszos és társaságában lévő személyekkel szemben. Itt ki kell emelni azt, hogy az Rtv. 30. §-ában megfogalmazott fokozott ellenőrzés külön felhatalmazást adott a rendőrség részére, amely alapján a rendezvényt veszélyeztető cselekmények megelőzését is figyelembe kellett venni. Megítélésem szerint a csoport, amelyben a Panaszos is tartózkodott olyan külső jegyekkel rendelkezett, ami megkívánta a rendőri intézkedés szükségességét.

A panaszban megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) Igazoltatás, ruházat átvizsgálás

a.) Az első intézkedés vonatkozásában

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján:

„(1) A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, ”

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése szerint:

„(6) A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi. ”

Az Rtv. 30. § (1), (2) és (3) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja. ”

A határozat III. részében ismertetett előzményeket követően az Osztály munkatársai a * közötti útszakaszon odaléptek a Panaszoshoz és társaságához, majd bemutatkozás, azonosító szám megadása és az intézkedés tényének és céljának közlését követően az Rtv. 29. § (1) bekezdése

és a 30. §-ában rögzített felhatalmazás alapján – bűnmegelőzési célzattal – igazolásra jogszerűen szólították fel a 6 fős társaságot.

A személyazonosító okmányok átadását követően egyenruhás rendőrök érkeztek a helyszínre és * órákor átvették a további intézkedéseket (igazoltatás, ruházat- és csomagátvizsgálása) a polgári ruhát viselő rendőröktől. Az egyenruhás rendőrök az intézkedés alá vontak nemének figyelembe vételével ruházat- és csomagátvizsgálást hajtottak végre az Rtv. 29. § (6) bekezdés és az Rtv. 30. §-a adta felhatalmazás alapján.

Az intézkedést kezdeményező rendőr tanúként történt meghallgatása alkalmával az igazoltatás kapcsán az alábbiakat adta elő (ORFK Ellenőrzési Szolgálat Központi Panasziroda által felvett jegyzőkönyv):

*„(...) Az igazolványok átadását követően meg is érkezett az egyenruhás csoport, akik átvették tőlünk a további intézkedéseket, ennek során pontosan nem tudom, hogy ők mit hajtottak végre. (...) Mindenképpen el kívánom mondani, hogy ruházatukat átvizsgálták, illetőleg telefonjaikat ellenőrizték. Én folyamatosan kommunikálni próbáltam velük [a Panaszossal és társaságával], mert láttam, hogy sérelmesnek tekintik az intézkedést. Meg kívánom jegyezni, hogy én több alkalommal is közöltem az intézkedés alá vontakkal, hogy a rendőri szerv vezetője erre a napra fokozott ellenőrzést rendelt el, és el is magyaráztam nekik, hogy ez mit jelent, ők láthatóan ezt meg is értették. Fontosnak tartom elmondani, hogy az egyik intézkedés alá vont férfi nemtetszésének adott hangot a rendőri intézkedés kapcsán, és azt monda nekem, hogy „**nem lehet itt szabadon sétálni, míg más csürhe szabadon vonulhat**”. Én többször kérdeztem, hogy milyen céllal járnak ezen a területen, erre viccesen azt a választ adták, hogy a Fradi meccsre akarnak eljutni, de én ezt nem tekintettem komoly válasznak, hiszen a Fradi pálya teljesen más irányba található. Az intézkedés befejezését követően a csoport tagjai elindultak az Oktogon irányába. Kérdésre elmondom, hogy az **intézkedés kb 30 percet vett igénybe.**”*

A fentiek alapján megállapítom, hogy az igazoltatás és ruházatátvizsgálás a szükséges ideig tartott, továbbá megfelelő jogalappal, szakszerűen és jogszerűen került végrehajtásra, így a panasz e tekintetben alaptalan.

b.) A második intézkedés vonatkozásában

* tanúként történt meghallgatása alkalmával – a második intézkedés kapcsán – elmondta (ORFK Ellenőrzési Szolgálat Központi Panasziroda által rögzített jegyzőkönyv), hogy az első intézkedést követően telefonon keresztül jelentést tett a biztosítás parancsnokának az igazoltatás alkalmával tett megállapításairól, benyomásairól. Jelentése során kitért a ruházatokon lévő feliratokra, illetőleg az egyik személy által tett megjegyzésre is. Jelentette továbbá, hogy a csoport elindult.

A biztosítás parancsnoka azt az utasítást adta, hogy kísérik tovább figyelemmel a Panaszost és társaságát, tekintettel arra, hogy a rendezvény útvonalának irányába indultak el. A tanúként meghallgatott rendőr elmondta továbbá, hogy munkatársával megindult, de a telefonon történt jelentéstétel miatt kb. 5 perc időtartamra szem elől tévesztették a Panaszost és társait.

A rendőrök az egyik közeli utcában feltalálták a Panaszos társaságát, akik a rendőrök megjelenésére 2-2 fős párokra szakadtak és más-más irányokba indultak el. * telefonon keresztül jelentést tett a tapasztaltakról, eközben megindultak az egyik férfi és női pár után – amely párnak az egyik tagja a Panaszos volt –, akik a rendezvény menetének irányában indultak el. A biztosítás parancsnoka azt az utasítást adta, hogy amennyiben a férfi és a nő olyan

távolságra ér a menethez, amely alkalmat biztosíthat arra, hogy esetlegesen megzavarják a rendezvényt, abban az esetben vonják intézkedés alá őket.

A tanúként meghallgatott rendőr elmondta, hogy az idő alatt, amíg szem elől tévesztették a csoport tagjait, lehetőségük adódhatott arra, hogy különböző tárgyakat, közbiztonságra különösen veszélyes eszközöket vegyenek magukhoz. Magában ez a tény is különösen indokoltá tette a Panaszos és párjának az intézkedés alá vonását. * óra körüli időben a * kereszteződésénél igazolásra szólították fel a Panaszost és párját. A személyazonosító okmányok átadása közben egyenruhás rendőrök érkeztek a helyszínre, majd * órakor átvették a további intézkedéseket (igazoltatás, ruházat- és csomagátvizsgálás) az intézkedést kezdeményező rendőröktől. Az intézkedés összességében kb. 25 percig tartott.

E panaszpont kapcsán a tanúként meghallgatott rendőr által elmondottakat vettem figyelembe, miszerint a rendőröknek meg kellett győződniük arról, hogy a Panaszos és párja az alatt az időtartam alatt, amíg a rendőrök szem elől tévesztették őket, nem vettek-e esetlegesen olyan tárgyakat, közbiztonságra különösen veszélyes eszközöket magukhoz, amelyek alkalmasak lehetettek volna a rendezvény megzavarására, különös tekintettel arra a tényre, hogy a Panaszos és párja a rendezvény menetének az irányába és annak közelében járt már.

A második intézkedés során foganatosított igazoltatás és ruházat- és csomagátvizsgálás jogalapja a megismert körülmények és jogszabályok alapján – hasonlóan az első intézkedésnél megállapítottakra – a második alkalommal foganatosított intézkedésekre is fennálltak. Megállapítom, hogy a Panaszos igazoltatása, ruházat- és csomagátvizsgálása ebben az esetben kellő jogszabályi felhatalmazás mellett jogszerűen, szakszerűen és az arányosság figyelembe vételével került végrehajtásra, így a panasz ebben az esetben is alaptalan.

c.) A harmadik intézkedés vonatkozásában

A Panaszos panaszában azt állította, hogy: „*Mindhárom intézkedést (...) * kezdeményezte.*”.

A rendelkezésre álló bizonyítási eszközök ennek pontosan az ellenkezőjét bizonyítják, amelyek a következők:

A * Osztály munkatársai * a kereszteződésében rendezvénybiztosítási feladatokat láttak el a rendezvényt kapcsolatosan. Szolgálatuk kezdete előtt eligazításon vettek részt, ahol a részletes feladat-meghatározásokon túl, tájékoztatást kaptak arról, hogy a rendezvényt az elmúlt években több alkalommal ellentétes érzelmű csoportok megpróbálták megzavarni. Egyik kiemelt feladatuk a rendezvény zavartalanságának a biztosítása volt.

Felállítási helyükön * órakor azt tapasztalták, hogy egy 5 főből álló csoport (3 férfi és 2 nő) közeledik a rendezvény útvonala felé. A csoport tagjai sötét színű ruházatot viseltek és pólójukon a * felirat volt látható. A rendőrök – a ruházat alapján – arra a következtetésre jutottak, hogy a csoport tagjai a rendezvény résztvevőivel ellentétes érzelműek, ezért – az eligazításon elhangzottaknak megfelelően, és intézkedési kötelezettségükből adódóan – saját elhatározásból, bűnmegelőzési céllal intézkedést kezdeményeztek a csoport tagjaival szemben.

Az igazoltatás megkezdésekor más rendészeti egységek is megjelentek a helyszínen az intézkedés zavartalanságának biztosítása érdekében. Az igazoltatást követően az intézkedés alá vont személyek nemének figyelembevételével ruházat- és csomagátvizsgálásra került sor. Az

intézkedés közben megjelent a helyszín közelében * is, aki távolabbról csak szemlélője volt az eseményeknek. Az intézkedés kb. 15 percet vett igénybe.

A harmadik intézkedés során foganatosított igazoltatás, ruházat- és csomagátvizsgálás jogalapja a megismert körülmények és jogszabályok alapján – hasonlóan az első intézkedésnél megállapítottakra – a harmadik alkalommal foganatosított intézkedésekre is fennálltak. Megállapítom, hogy a Panaszos igazoltatása, ruházat- és csomagátvizsgálása a szükséges ideig a kellő jogszabályi felhatalmazás mellett, jogszerűen, szakszerűen és az arányosság figyelembe vételével került végrehajtásra, így a panasz ebben az esetben is alaptalan.

2.) Személyes adatok rögzítése

Az Rtv. 29. § (3) bekezdése szerint:

„(3) Ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint – az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén – az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét.”

Az Rtv. 29. § (8) bekezdése alapján:

„(8) E § alkalmazásában személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni.”

A Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, és – akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.”

Az intézkedő rendőrök rögzítették (felírták) a Panaszos személyazonosító adatait, amelyeket később hivatalos célból felhasználtak, egyrészt amikor a rendőrség informatikai rendszerében, a Robotzsaru integrált ügyviteli, ügyfeldolgozó és elektronikus iratkezelő rendszerben igazoltatás intézkedésként rögzítették, másrészt pedig amikor a Panaszossal szemben megtörtént rendőri intézkedésükről jelentést készítettek, amelyben szintén szerepeltették személyazonosító adataikat.

Ebből következően az igazoltatással összefüggésben történő adatrögzítés célhoz kötött és indokolt volt, ugyanis ennek az adminisztratív tevékenységnek az eredményeként jöttek létre az eljárás releváns iratai, a rendőri jelentések.

Mindezek alapján megállapítom, hogy az adatrögzítést a fent említett egyéb körülmények indokolták, így az nem jelentette a Panaszos személyes adatai védelméhez fűződő jogának sérelmét, így a panasz e tekintetben is alaptalan.

3.) Telefon ellenőrzése

Az Rtv. 30. § (1), (2) és (3) bekezdése alapján:

„(1) A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”

A Panaszos panaszában – a telefon ellenőrzése kapcsán – azt állította, hogy: „(...) Ezek után a telefonokat akarták elkérni, hogy az IMEI számát megnézhessék, amit ugye, csak bűncselekmény gyanúja miatt vehetnének el. A kényszerítő körülmények miatt – nem önkéntesen – beleegyeztünk az IMEI számok közléséhez. (...)”

A jelentés az eset kapcsán az alábbiakat tartalmazza:

„(...) A mobil telefonkészülékeket nem adták ki saját kezükből, a szükséges kód beütését követően saját kezűleg mutatták fel azokat, így lettek rögzítve az IMEI számaik. A telefonok IMEI számait sem én írtam fel, azonban elmondtam a jelenlévőknek, hangosan és érthetően, hogy azok tárgykörözésben történő ellenőrzés miatt történik a felírás. (...)”

A panasz és az intézkedésről készült jelentés fent idézett részei alapján egyértelműen megállapítható, hogy a rendőrök a Panaszos telefonját nem vették el. A Panaszos bemutatta a telefonkészülékét a rendőröknek, akik gyári (IMEI) számát – a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása, bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása érdekében – ellenőrizték a tárgyközözi rendszerben.

E panaszpont kapcsán * tanúmeghallgatása alkalmával az alábbiakat adta elő (ORFK Ellenőrzési Szolgálat Központi Panasziroda tanú meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv):

„(...) a közelmúltban, a világban és Európában bekövetkezett terrorcselekmények hatása mindenképpen indokoltá tették azt – a fokozott ellenőrzés elrendelése adta lehetőségeken belül –, hogy egyéb technikai eszközöket, jelen esetben a mobiltelefonokat tüzetesebben is ellenőrizzük, ugyanis mint már utaltam rá az intézkedés alá vontak más személyekkel is érintkezhetek akkor, amikor szétváltak, és felügyelet nélkül maradtak. Annak lehetősége, hogy a telekommunikációs eszközeiket is esetleg cserélgethetik, az mindenképpen gyanúnak tekinthető körülmény lett volna. (...)”

Megítélésem szerint a mobiltelefon – egy rendőri intézkedés alkalmával – a ruházatban, járműben vagy csomagban fellelhető eszköz vagy tárgy, amelynek ellenőrzése egy elrendelt fokozott ellenőrzés alkalmával az Rtv. 30. § (1), (2) és (3) bekezdésében biztosított jogalap birtokában végrehajtható intézkedés.

Álláspontom szerint jelen esetben – a rendezvény jellegét figyelembe véve – mindenképpen indokolt volt a mobiltelefon ellenőrzése, ezek alapján megállapítom, hogy

az megfelelő joggalappal és jogszerűen került végrehajtásra, így a panasz e tekintetben is alaptalan.

4.) Képfelvétel készítése

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet.”

A képfelvétel készítéséről a Panaszos panaszában az alábbiakat nyilatkozta:

*„(...) Amikor elértünk a * sarkához, minden kezdődött előlről, de itt már kértünk kamera felvételt is. (...) Ugyancsak nem kaptam tájékoztatást a rendőrség részéről, hogy milyen joggalappal rögzítették személyemet (is) a rendőrök videó kamerával. Ezen tevékenységhez nem kérték és nem kapták meg a hozzájárulásomat. (...)”*

Megállapítható, hogy a Panaszos állítása önmagának ellentmondó, ugyanis egyfelől sérelmezi a videofelvétel készítését, másfelől úgy nyilatkozik, hogy már kérte a kamera-felvétel készítését.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése lehetőséget biztosít a rendőrség számára, hogy a szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetről, a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményekről felvételeket készítsen.

A határozat III. részében már utaltam rá, hogy a Rendőrkapitányság munkatársai a Panaszossal szemben fogantatosított intézkedést az Rtv. 42. § (1) bekezdése adta felhatalmazás birtokában videokamerán rögzítette.

A felvétel készítése kapcsán megállapítom, hogy a rendőrség megfelelő jogalap birtokában készített felvételeket a Panaszosról, így a panasz e vonatkozásban is alaptalan.

VII.

A panaszpontok egyenkénti elbírálását követően az alábbiakat kívánom kiemelni:

A rendelkezésre álló adatok alapján a Panaszos és társaságának ruházata, a ruházaton szereplő felirat, a rendezvény résztvevőivel kapcsolatos – az igazoltatás közben tett – megnyilvánulásból a rendőrség joggal feltételezte, hogy a Panaszos és társasága provokációra, a rendezvény megzavarására készülhet. A rendezvény békés megrendezése, illetőleg a jogellenes cselekmények megelőzése érdekében az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, amely kötelezettségnek maradéktalanul eleget is tett és megakadályozta a békés rendezvény megzavarását és más jogellenes cselekmények kialakulását.

Álláspontom szerint jelen ügyben vizsgált rendőri intézkedések az Alkotmánybíróság 55/2001. (XI. 29.) számú AB határozatának szellemében került végrehajtásra, amely határozatban az Alkotmánybíróság a következőket mondta ki:

„(...) Az Alkotmánybíróságnak az álláspontja az, hogy a gyülekezéshez való alkotmányos alapjog érvényesülése nem csak az állam illetéktelen beavatkozásával, hanem mások, például adott tüntetést ellenérzéssel szemlélők, ellentüntetők, és más rendzavarók ellenében is védelemre szorul. Más szóval az államot pozitív kötelezettségek is terhelik a gyülekezési jog érvényesülésének biztosítása érdekében. Ezt alátámasztják az Emberi Jogok Európai Bírósága által a gyülekezési joggal összefüggő ügyekben hozott döntései is. A Palttform „Ärzte für das Leben” kontra Ausztria ügyben a Bíróság ítélezési gyakorlatában arra az azóta is következetesen érvényesített megállapításra jutott, hogy a gyülekezéshez való jog magában foglalja azt a jogot is, hogy az állam biztosítsa: a jogszerűen tartott gyűlést vagy felvonulást mások ne zavarhassák meg (1988. június 21-i ítélet).

(...) Ebből az is következik, hogy a hatóságnak szükség esetén akár erő alkalmazásával is biztosítania kell a jogszerűen tartott gyűlések lebonyolítását, illetőleg meg kell akadályoznia, hogy azt mások megzavarják. (...)”

VIII.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

1.) A Panasztestület álláspontja szerint a harmadik intézkedés megkezdése sértette a Panaszos személyi szabadsághoz és tisztességéhez való jogát.

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet. A Panasztestület álláspontjának kialakítását követően a Ket. által biztosított bizonyítási eljárásban tanúk meghallgatására került sor. Ennek során meghallgatásra került a harmadik intézkedésben részt vevő 2 fő rendőr, illetőleg az első és második intézkedésben résztvevő 1 fő rendőr.

Megállapításra került, hogy a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály munkatársai * és * a kereszteződésében rendezvénybiztosítási feladatokat láttak el a rendezvénnyel kapcsolatosan. Szolgálatuk kezdete előtt eligazításon vettek részt, ahol a részletes feladat-meghatározásokon túl, tájékoztatást kaptak arról, hogy a rendezvényt az elmúlt években több alkalommal ellentétes érzelmű csoportok megpróbálták megzavarni. Egyik kiemelt feladatuk a rendezvény zavartalanságának a biztosítása volt.

Felállítási helyükön * órákor azt tapasztalták, hogy egy 5 főből álló csoport (3 férfi és 2 nő) közeledik a rendezvény útvonala felé. A csoport tagjai sötét színű ruházatot viseltek és pólójukon az * felirat volt látható. A rendőrök – a ruházat alapján – arra a következtetésre jutottak, hogy a csoport tagjai a rendezvény résztvevőivel ellentétes érzelműek, ezért – az eligazításon elhangzottaknak megfelelően, és intézkedési kötelezettségükből adódóan – saját elhatározásból, bűnmegelőzési céllal intézkedést kezdeményeztek a csoport tagjaival szemben.

Az igazoltatás megkezdésekor más rendészeti egységek is megjelentek a helyszínen az intézkedés zavartalanságának biztosítása érdekében. Az igazoltatást követően az intézkedés alá vont személyek nemének figyelembevételével ruházat- és csomagátvizsgálásra került sor. Az

intézkedés közben megjelent a helyszín közelében * is, aki távolabbról csak szemlélője volt az eseményeknek.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a harmadik intézkedést az első és a második intézkedést kezdeményező rendőrtől függetlenül kezdték meg és hajtották végre, amely nem sérthette a Panaszos alapjogát.

2.) A Panasztestület álláspontja szerint a másodszori és harmadszori igazoltatás és ruházatátvizsgálás sértette a Panaszos alapvető jogát.

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet. A másodszori, illetve a harmadszori igazoltatás és ruházatátvizsgálás is a Ket. által biztosított bizonyítási eljárásban tanúk meghallgatásával került tisztázása.

A második alkalommal történt igazoltatásra, illetőleg ruházat- csomagátvizsgálásra azért került sor, mert a Panaszos és a társaságában lévő személyek egymástól külön váltak és más-más irányba indultak el, illetőleg kb. 5 perc időtartamra a rendőrök szem elől tévesztették őket. Ez idő alatt a csoport tagjainak lehetőségük adódhatott arra, hogy különböző tárgyakat, közbiztonságra különösen veszélyes eszközöket vegyenek magukhoz. Magában ez a tény is különösen indokoltá tette a Panaszos és párjának – bűnmegelőzési céllal történő – intézkedés alá vonását.

Megítélésem szerint a rendőröknek meg kellett győződniük arról, hogy a Panaszos és párja az alatt az időtartam alatt, amíg a rendőrök szem elől tévesztették őket, nem vettek-e esetlegesen olyan tárgyakat, közbiztonságra különösen veszélyes eszközöket magukhoz, amely alkalmas lehetett volna a rendezvény megzavarására, különös tekintettel arra a tényre, hogy a Panaszos és párja a rendezvény menetének az irányába és annak közelében járt már.

A harmadik esetben történt igazoltatás és ruházatátvizsgálás kapcsán már előző pontban kifejtettem, miszerint a harmadik intézkedéssorozatot a Rendőrkapitányság munkatársai – az első és második intézkedéstől függetlenül – saját elhatározásból hajtották végre a Panaszos igazoltatását és ruházatátvizsgálását.

3.) A Panasztestület megállapította, hogy a Panaszos mobiltelefonja adatainak megismerése és rögzítése jogszerűtlenül történt.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a rendőrök a Panaszos telefonját nem vették el. A Panaszos bemutatta a telefonkészülékét a rendőröknek, akik gyári (IMEI) számát – a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása, bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására érdekében – ellenőrizték a tárgyközvetési rendszerben.

Megítélésem szerint a mobiltelefon – egy rendőri intézkedés alkalmával – a ruházatban, járműben vagy csomagban fellelhető eszköz vagy tárgy, amelynek ellenőrzése egy elrendelt fokozott ellenőrzés alkalmával az Rtv. 30. § (1), (2) és (3) bekezdésében biztosított jogalap birtokában végrehajtható intézkedés.

A Panasztestület megállapításával nem értek egyet, álláspontom szerint a telefon ellenőrzése jogszerű, szakszerű volt.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, VI. cikk és XXIV. cikk;
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 26. § (1) bekezdés c) pontja, 33. § (3) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdés II. fordulata, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 29. § (1), (3), (6) és (8) bekezdése, 30. § (1), (2) és (3) bekezdése, 19. § (1) bekezdése, 42. § (1) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (7) és (9) bekezdése;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 26. § (1) (2) bekezdés a), b), és c) pontja;
- A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény.

Budapest, 2016. május 24.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos